

Rayman Gill-Rai

zien,
ruiken,
horen,
proeven,
voelen

FONTAINE UITGEVERS

inhoud

zien

8

ruiken

92

horen

124

proeven

160

voelen

184

voorwoord

Je kunt India ervaren als één groot feest voor de zintuigen of als een overweldigende overdaad aan culturele contrasten. Of zelfs als een anarchistische sociale kakofonie. Dat hangt volledig af van het perspectief van de toeschouwer. Wat India zo uniek maakt, is de enorme opeenstapeling van culturen die in de loop van de eeuwen is ontstaan, de grote variëteit aan gemeenschappen en hun manier van leven, van middeleeuws tot modern, in stamverband of modern stadsleven, zonder dat er harde scheidlijnen zijn tussen gisteren en vandaag. Niet voor niets noemde de eerste premier van India, Jawaharlal Nehru, India ‘een palimpsest’. Er is geen moment van de dag dat niet voorspelbaar onvoorspelbaar is in dit land, dat meer dan een miljard inwoners heeft. Dit is het land waarin de levenbrengende rivieren als heiligen worden vereerd, waar God wordt gezien in allerlei gedaanten, die zowel door de mens zijn gemaakt als in de natuur zijn ontstaan. Elke maand, elk seizoen weer, zijn er wel religieuze feesten om te vieren: het leven zelf wordt gevierd. De ligging van India aan de zuidkant van het werelddeel Azië heeft het land tot een smeltkroes van talloze culturele invloeden gemaakt, niet alleen uit Azië, maar ook uit Europa en Afrika. Van veroveraars tot handelaren, migranten tot bezoekers, India heeft hen allemaal ontvangen. Deze voortdurende instroom heeft geleid tot een uniek ethos en een manier van leven die maakt dat de Indiase beschaving zich vijfduizend jaar lang is blijven ontwikkelen. India is zowel een mengelmoes als een lappendeken van culturen. Het kent de meest

uiteenlopende klimaten, van gematigde tot tropische, die we een voor een doorkruisen wanneer we van de eeuwige sneeuw van de Himalaya afdalen naar de woestijnen van Rajasthan en de dichte oerwouden van Oost-, Midden- en Zuid-India. Hoewel de geschiedenis nooit ver weg is, heeft ook de moderne tijd het land enorm verrijkt. Twee grote geesten speelden daarin een belangrijke rol: Mahatma Gandhi, door zijn politieke en sociale leiderschap, en Rabindranath Tagore, door zijn literaire bijdrage. Volgens Jawaharlal Nehru waren zij ‘twee totaal verschillende figuren die tegelijkertijd allebei typisch voor India waren’. Nehru, die zelf zeer veel heeft geschreven, beschrijft het idee van India in zijn beroemde werk *Discovery of India* als een ‘... bundel tegenstellingen die bijeen wordt gehouden met sterke, onzichtbare koorden.’ Die culturele lappendeken wordt prachtig weergegeven in *India: zien, ruiken, horen, proeven, voelen*. De foto’s zijn bevroren momenten in een verhaal van exotische smaken, kleuren en geuren dat zich blijft ontwikkelen. Dit boek staat boordevol met dit soort foto’s – beelden van het dagelijks leven in India die ons iets vertellen over het land – van de *dabbawalla’s* van Mumbai en de tijgerdansen van Kerala, het majestueuze Jaisalmerfort in Rajasthan en de Minakshitempel in Madurai. Steeds weer bevatten die verhalen iets van de essentie van India. De bijschriften helpen nog beter al het moois te waarderen en maken dit boek tot een echte schat waar u waarschijnlijk nog vaak in zult bladeren.

Shyam Benegal, vooraanstaand regisseur en scenarioschrijver
september 2015

ZIEN

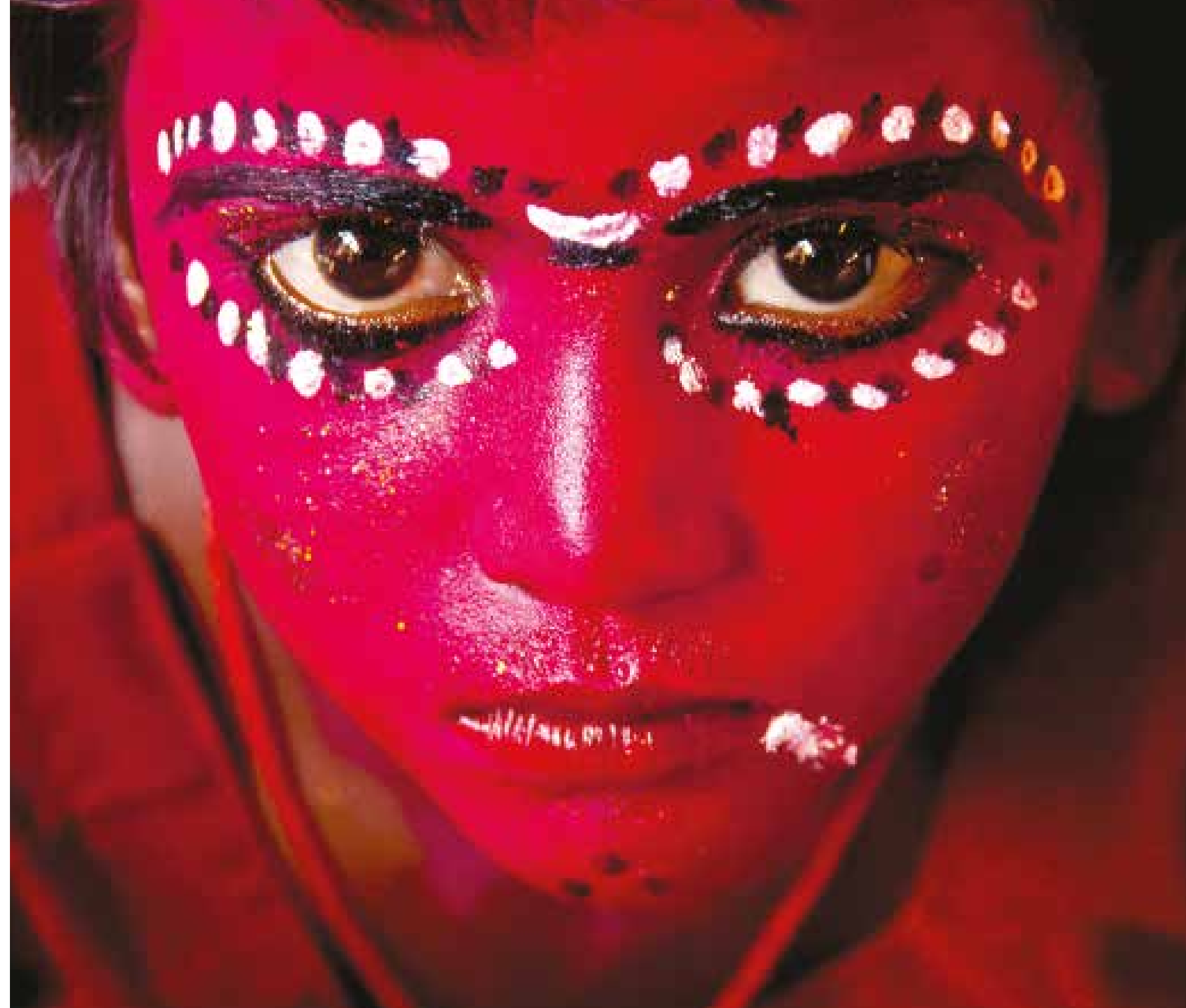
SCHOONHEID IS OVERAL. VAN HET SAPPIGE GROEN VAN GOA EN DE KLEURIGE MENIGTE OP DE PERRONS TOT DE INDRIJKWEKKENDE TAJ MAHAL WEET INDIA JE AANDACHT VAST TE HOUDEN. OF DAT NU IS MET EEN SPECTACULAIRE EN SERENE ZONSOPGANG BOVEN DE ZUIDELIJKSTE PUNT VAN KANYAKUMARI OF MET DE AANBLIK VAN EEN BRUIDEGOM DIE TE PAARD ZIJN HUWELIJKSGASTEN VOORGAAT, DWARS DOOR HET RAZEND DRUKKE VERKEER. WE ZIEN HET ONHERROEPELIJK ALLEBEI: DE CHAOS EN DE SCHOONHEID. DAT IS INDIA.

In het district Thrissur in Kerala moet je niet vreemd opkijken als je plotseling een hele groep mannen, jong en oud, ziet die beschilderd zijn als tijgers. Dat doen deze getrainde dansers puur voor het vermaak gedurende het tien dagen durende Onam, het jaarlijkse oogstfeest. Het thema van deze dansvoorstellingen (*Pulikali*) is de tijgerjacht.

TEGENOVERGELEGEN PAGINA: Een vergelijkbaar religieus rollenspel kenmerkt het grote *Angalamman*-feest, dat in heel Tamil Nadu wordt gevierd. Hier verkleden de pelgrims zich als de godin Angalamman om haar gunstig te stemmen en haar te vragen hun gebeden te verhoren. Angalamman is een machtige beschermgodin die niet uit de Veda's stamt, en soms worden er bloedoffers aan haar gebracht.

Niet alle luchtjes in India zijn aangenaam. Afgezien van de vertrouwde geur van bloemen en wierook uit het spirituele domein, zijn er in de wereld van alledag de smerige luchtjes van brandend vuilnis, de onaangename lucht van vee en koeienmest en de chemische luchtjes van de insecticiden die in de buurten worden gespreoid. Hoe vervelend die ook kunnen zijn, omdat ze zo belangrijk zijn voor het dagelijkse leven, went men eraan en worden ze zelfs vertrouwd.

De fluit, die bekendstaat als de *bansuri*, staat voor Krishna. Het is een houtblaasinstrument dat veel te horen is in de hindoestaanse, Carnatische en volksmuziekstijlen. Op de achtergrond zijn de verschillende snaarinstrumenten van India te zien, zoals de sitar, *sarangi*, sarod en *iktara*.

Muziekinstrumenten worden vereerd als het domein van de godin Sarasvati en veel muziekwinkels zijn dan ook naar haar vernoemd, zoals die in de foto hiernaast. Op de voorgrond is een harmonium te zien, en aan de wanden hangen verschillende percussie-instrumenten.

Terwijl inmiddels is vastgesteld dat kookgerei op subtiele wijze bijdraagt aan de smaak, geven de metalen pannetjes waarin het eten wordt vervoerd ook een zekere voedingswaarde en hebben ze zelfs een helende werking. Voedsel dat is bereid in gietijzer is goed voor mensen die lijden aan bloedarmoede, terwijl koperen karaffen het drinkwater zuiveren. Stalen potten en pannen, zoals hierboven, zijn niet giftig en een van de veiligste hulpmiddelen bij de voedselbereiding.

Hierboven zien we vrouwen die het traditionele ongerezen brood, de zogenaamde *roti* of *chapati*, bereiden. Het brood, dat wordt gemaakt van gekneet deeg, wordt beschouwd als het hoogtepunt van de Indiase keuken. Daar zijn snelle handen en goede reflexen voor nodig. Roti's worden in heel het noorden van het land gegeten met peulvruchten en groenten.

VOELEN

IN EEN LAND WAARIN EEN AANRAKING LIEFDE OF GEDULD KAN BETEKENEN, EEN ZEGENING EN EEN HELENDE WERKING KAN OVERBRENGEN, HET LAND WAARIN DE YOGA EN DE AYURVEDA ONTSTONDEN EN WAAR MEN VAAK MET ZIJN HANDEN EET, SPEELT AANRAKING EEN BELANGRIJKE ROL IN HET DAGELIJKSE LEVEN VAN DE CULTUUR.

